

Therese Jamaa: «La tecnologia 5G podrà salvar vides»

La directora general de la GSMA assegura que el context polític a Catalunya no va posar mai en perill la celebració del Mobile | "El 2025, el 5G generarà uns 113 milions d'euros per a Europa. Volem que almenys un 10-15% es quedi a la capital catalana", explica

Therese Jamaa, Directora General de GSMA. | Adrià Costa

Therese Jamaa és la directora general de la GSMA, el consorci que representa a 800 operadors de telefonia mòbil i les 300 empreses de telecomunicacions més importants del món. Ella és la responsable màxima de la Mobile World Capital, la plataforma que impulsa projectes tecnològics en l'àmbit de l'educació, l'economia i la salut des de la ciutat de Barcelona.

La GSMA organitza la cita anual de la telefonia mòbil que té lloc a la capital catalana des del 2006. Enguany es va especular amb un possible canvi d'ubicació pel context polític. No obstant això, la directora general assegura que malgrat que es van estudiar altres opcions, mai es va pensar seriosament en un canvi d'ubicació. "Quan un esdeveniment atrau tantíssima gent cada any i es desplacen 3.500 periodistes, seria absurd desapropiar-lo", explica a **NacióDigital**.

Jamaa ha treballat durant els darrers 20 anys en diferents companyies tecnològiques, promovent negocis i aliances entre empreses. Com a alta directiva és una *rara avis* perquè són poques les dones que arriben a les posicions de més poder en un sector que acusa la bretxa de gènere. Tot i reconèixer que els mòbils tenen un costat fosc que porta a addiccions i problemes, com ara el *bullying* a les escoles, també anima a veure com la tecnologia pot millorar la vida de les

persones.

- Gairebé tres mesos després de l'edició del Mobile World Congress, podríem començar per fer balanç. En algun moment va estar en perill la seva continuïtat a Barcelona pel context polític?

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/149691/totes/veus/van/amenacar/falsament/amb/marxa/mobile/proc>)

- Mai. Mobile World Capital és la fundació que ens reuneix a tots per fer possible el congrés mundial de la telefonia mòbil a Barcelona. El nucli està format pel govern espanyol, la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona, la GSMA, Telefònica, Vodafone i Orange, a més de Fira de Barcelona i Damm. Ningú va dubtar en cap moment. Barcelona és i serà la capital del mòbil. El que sí vam veure és molta preocupació de la gent local.

"Ningú va dubtar que Barcelona és la capital del mòbil", explica Therese Jamaa de GSMA. Foto: Adrià Costa

- Però van mantenir converses amb altres ciutats, com ara Dubai?

- Estàvem observant l'evolució de la situació política, és clar. Ja ho va dir el director general, John Hoffman. I sí, era inevitable pensar en altres opcions. Però des de la GSMA realment no volíem canviar de lloc. Quan un esdeveniment atrau tantíssima gent cada any, i es desplacen 3.500 periodistes, seria absurd desapropiar-lo. És una oportunitat única per atreure talent, oportunitats

de projectes, de tancar negocis.

- **L'impacte econòmic del Mobile a la ciutat és cada any major. Enguany ha estat de 471 milions d'euros. Però mai expliquen quina metodologia fan servir (<http://www.naciodigital.cat/noticia/149475/secret/ben/guardat/mobile/estudi/impacte/economic/congr>) per calcular aquesta xifra. Per què?**

- Es fa a partir de diferents criteris que aplica una entitat externa. Ells treballen amb els diferents agents involucrats, analitzen els resultats i arriben a aquestes conclusions econòmiques. No et puc donar més detalls.

- **El MWC és un esdeveniment inaccessible als barcelonins pels alts preus de les entrades. La Mobile Week (<http://mobileweekbcn.com/es/>) , que se celebra per tota la ciutat, obre una mica la perspectiva, però no és el mateix. Tenen pensades altres accions?**

- La Mobile Week s'ha demostrat tot un encert. Una iniciativa molt bona que acostava precisament el congrés a la gent de manera gratuïta. Celebrem també el Mobile World Congress en altres ciutats del món. Són esdeveniments més enfocats al consumidor final i oberts al públic. Però en aquest de Barcelona volem que continuï així, exclusiu. Mai havíem tingut un nombre tan elevat de directius, enguany uns 7.700. A Barcelona venen a fer grans negocis, a tancar els acords més importants. El nivell és altíssim. Quan es vol anunciar un nou producte, es fa a Barcelona. I volem que això continuï així.

"Amb el 5G un cirurgià a distància podrà donar instruccions a l'equip d'un quiròfan i salvar vides"

- **A principis d'any es va presentar la capitalitat del 5G a Barcelona (<https://www.naciodigital.cat/noticia/146281/barcelona/es/conjura/consolidarse/pol/innovacio/5g/europa>) . Quines aplicacions pràctiques tindrà aquesta tecnologia?**

- Moltes. De moment, ja hem donat a conèixer el primer quiròfan amb 5G, conduït per l'Hospital Clínic. I això significa que un cirurgià a distància pot donar instruccions a l'equip del quiròfan en temps real. Es poden salvar vides! Aviat, el port de Barcelona funcionarà amb vehicles autònoms, com ara excavadores o camions, gràcies al 5G. En aquest cas, el més important és la seguretat dels operaris. I veurem molts més exemples.

Therese Jamaa és una de les poques directives tecnològiques que hi ha actualment. Foto: Adrià Costa

- I quin impacte econòmic tindrà per a la ciutat?

- La Comissió Europea va pronosticar que en el 2025 es generaran 2,3 milions de llocs de treball amb el 5G, el que representa 113 milions d'euros per a Europa. Volem que, almenys el 10-15% d'aquesta xifra es quedi a la capital catalana. El 34% de les *startups* tecnològiques estan en Barcelona, el 31% en Madrid. Aquí hi ha talent i equips molt bons per desenvolupar projectes nous. Només cal aprofitar les oportunitats que tenim obertes.

- Si entenem l'espectre radioelèctric com un bé limitat i comú, com veuria que una part estigués destinat a projectes socials, sense pensar únicament en el negoci de les teleoperadores?

- Bona pregunta. Et responc amb un exemple. En l'última empresa per la qual vaig treballar, la meva tasca consistia a demostrar que la tecnologia podia canviar la vida de la gent. Com? Creu Roja tenia una solució de teleassistència per a gent gran que vivia sola. Consistia en col·locar una càmera a sobre de la televisió. Quan l'avi encenia l'aparell, es posava en contacte amb els fills o amb un psicòleg de l'organització. La idea era veure si havien caigut, si tenien problemes, etc. Però sovint volien només conversa, perquè la soledat castiga molt. El projecte va funcionar molt bé. Vam aconseguir fons d'empreses. Però els diners te'ls donen per un any o dos. Després volen un retorn, veure com és rendible el projecte sense haver d'invertir-hi eternament. I estic d'acord que tots els projectes tecnològics han de tenir un sentit humà i social.

"És molt decebedor, però hi ha molt poques dones en el

---

sector tecnològic"

- El director de màrqueting de la GSMA, Michael O'Hara, va anunciar un augment de la participació femenina al MWC. Però de 107 mil congressistes, només van assistir-hi unes 25 mil dones.

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/149396/bretxa/genere/tamb/castiga/dona/al/mobile>)

No ens agrada la tecnologia?

- Jo mateixa m'ho pregunto també. És molt decebedor, però hi ha molt poques dones en tecnologia, i ja no parlem de directives. Fa dos anys, vam aconseguir un 21% de representació femenina. Enguany ens hem superat i han vingut un 24%. És un sector encara molt masculí. La idea és potenciar iniciatives com Women4Tech

(<https://www.mobileworldcongress.com/experiences/gsma-women4tech/>) durant els dies del Mobile. I és fantàstic que existeixin altres com Dones en xarxa

(<http://www.donesenxarxa.cat/?lang=ca>) o Women in Mobile (<http://www.womeninmobile.org/>) al marge del MWC.

Therese Jamaa, Directora General de GSMA, durant l'entrevista amb NacióDigital. Foto: Adrià Costa

- **Potser promoure iniciatives una vegada a l'any és molt poc...**

- Cert però durant una setmana hi ha xerrades, premis, concursos per incentivar a les dones tecnològiques emprenedores, contactes amb inversors, etc. Crec que l'única manera és fer que tinguin interès des de ben petites, mostrar a les escoles les possibilitats de la tecnologia. Potser es té la imatge que és poc divertida. Però és el futur: robòtica, intel·ligència artificial, programació informàtica, digitalització de continguts, creació de plataformes digitals, videojocs, etc.

- **Creu que la diferència de gènere en el sector és un fet global?**

- El Mobile World Congress és un esdeveniment mundial! Si no venen aquí, és que no n'hi ha més. S'ha de reconèixer que almenys hi ha directives d'altíssim nivell a grans empreses com Google, IBM, Siemens o LinkedIn. Hi són, no és un món molt llunyà. Cal també tenir la consciència de presentar-se a posicions més altes, a demanar el lloc que vols ocupar i pel qual estàs capacitada, a lluitar i no esperar que et caigui del cel com un regal.

"Depèn de cada persona si explora la part més fosca de la tecnologia i acaba amb addicions"

- **Vostè ha dit en diferents ocasions que la tecnologia serveix per millorar la vida de la gent. Però també vulnera la privacitat, provoca l'addicció als mòbils, potencia el *bulling* a les escoles, etc...**

- El mòbil està al centre de les nostres vides: per educar, per treballar, per relacionar-nos. Abusar dels seus avantatges ens pot portar a conèixer la part més fosca. I això únicament depèn de

cada persona. Decidim què deixem o permetem que entri a les nostres vides. Almenys és això el que intento transmetre als meus fills. Estem realment amoïnats amb els efectes negatius que provoquen els mòbils, clar que sí. I per això en The Youth Mobile Festival (<https://www.mwcyomo.com/es/>) (YOMO) hi ha sessions per tractar el ciberassetjament, on intervenen educadors, pares i joves.

*Therese Jamaa mostra el pin dels 17 objectius de consum responsable de l'ONU que compleix la GSMA
Foto: Adrià Costa*

- Com a mare, a quina edat recomanaria començar a tenir un mòbil?

- No sabria dir una edat. El meus fills el van tenir molt aviat. Un d'ells quan tenia 11 anys. Sortia sol d'extraescolars, vivim en un poble i volia assegurar-me que havia arribat bé i era també per tenir-lo localitzat en cas d'un imprevist. També reconec que hi ha nits que els demano el mòbil abans de dormir, perquè si no estarien enganxats fins molt tard. Per a mi, és un tema d'establir límits, d'exercir una mesura del temps que es passa gaudint de l'aparell.

- La investigadora tecnològica Núria Oliver em va explicar que el 80% de la població occidental pateix de "nomofobia" (<https://www.naciodigital.cat/noticia/123825/nuria/oliver/mobils/son/llaminadures/al/cervell/sempre/volem>) , l'estrès per no poder viure sense el mòbil. Com es pot acabar amb aquesta angoixa?

- A través de l'educació i amb sensibilització a casa. S'ha de fer entendre temes de ciberseguretat, de control de les dades, de fer un ús adequat de la tecnologia. Al programa MSchools (<http://mschools.mobileworldcapital.com/es/>) treballem directament amb les escoles, en el seu

dia a dia, però cal fer encara més. Els adults també hem d'aprendre aquest control. Si estem permanentment connectats, sense descans, perquè tenim molt de treball, no canviem el món. Empitjorem les nostres vides. Cal deixar reposar el mòbil i la feina.

"La tecnologia ha d'estar al nostre servei. Em toca a mi decidir què m'aporta i què em treu"

- Un estudi informa que en el 2020 tindrem més de 25 mil milions d'aparells connectats. És el que es coneix com la Internet de les Coses. Per a què ens servirà tanta connexió?

- De molt, però sempre que la tecnologia estigui al nostre servei, no a l'inrevés. Em toca a mi decidir què m'aporta i què em treu. L'any passat vam mostrar un projecte pilot amb big data i internet de les coses. Consistia a saber com circulen els turistes al voltant de la Sagrada Família. Els sensors a la sortida del metro ens diuen quanta gent ha passat, en quin sentit i si entren o no al temple. Aquesta informació és molt valuosa per a l'Ajuntament perquè pot organitzar millor el trànsit, la circulació, les mesures de seguretat o els aparcaments d'autocars. Estem treballant també amb el sector esportiu per valorar la seguretat dels milers d'aficionats que acuden a un partit.

"La privacitat és molt important per la GSMA", explica la directora general del consorci tecnològic. Foto: Adrià Costa

- La internet de les coses en l'àmbit domèstic que hem vist fins ara té aplicacions molt

prescindibles...

- Cert, una cafetera o una nevera capaç de fer trucades, a mi tampoc m'interessa. S'han d'imaginar nous usos socials i pràctics a través de la connexió dels objectes. A Catalunya ja s'està experimentat amb roba intel·ligent que pot prendre la temperatura a un nadó i enviar una alarma al mòbil de la mare. Els exemples poden ser infinits.

- Ha parlat de l'ús de les dades massives, però on queda la privacitat. L'estem perdent?

- Per a nosaltres, la privacitat és molt important. Sempre que fem estudis, com el de Sagrada Família, sabem moltes coses però no volem saber de qui és el telèfon. No ens interessa. Hi ha dades que no les volem tenir. Tot és anonimitzat. L'explotació de les dades massives poden servir per accions molt positives. GSMA lidera un grup de treball anomenat 'Big Data for Social Good' (<https://www.gsma.com/betterfuture/bd4sg/>), on intervenen més de 20 operadors en 120 països. El big data pot servir per protegir el medi ambient, lluitar contra epidèmies o crisis humanitàries. Si totes les companyies aposten per explotar i analitzar aquesta informació per oferir solucions preventives, es poden salvar moltes vides.

"Una cafetera que faci trucades de telèfon a mi tampoc m'interessa"

- D'aquí a molt poc els mòbils desapareixeran. Tot apunta que els tindrem integrats a la roba o en unes ulleres especials. Què es mostrarà al Mobile World Congress, doncs?

- Ara els telèfons tendeixen a ser més grans i els portàtils van cap al format de tablets. I de manera fluida passes d'un dispositiu a l'altre. Enguany es va parlar molt dels assistents de veu i del 5G. Parlarem als aparells i compliran les nostres ordres. Per obrir una porta, per recollir les coses d'una taula. Els objectes tindran intel·ligència artificial. I el mòbil potser serà invisible. Així que el Mobile World Congress serà cada cop més per parlar de tecnologia, no només de dispositius.

Therese Jamaa, Directora General de GSMA. Foto: Adrià Costa